

Potato Europe 2011: internationale ontmoetingsplaats

België blijft het land van Bintje

Bintje blijft voorlopig dé pijler van de Belgische aardappelteelt. Die boodschap kwam duidelijk naar voren tijdens de internationale aardappelbeurs Potato Europe, dit jaar in het Belgische Kain. Het bleek niet alleen uit de talrijke rassenproeven, waarbij Bintje stevast hét standaardras is. Ook diverse Belgische sprekers roemden de brede kwaliteiten van het oeroude ras.

Pierre Lebrun van Waalse aardappelorganisatie FIWAP liet in zijn lezing zien dat het areaal Bintje al vele jaren stabiel is op zo'n veertigduizend hectare, zo'n tweederde van het totale Belgische areaal. Het afgelopen jaar is het areaal zelfs nog wat gestegen. Ondanks de zwakkere teelteigenschappen van het ras – denk aan de bovengemiddelde gevoeligheid voor phytophthora, cystenaaltjes en doorwas – blijft het Bintje populair bij zowel telers als verwerkende industrie. Voor telers is de beduidend lagere pootgoedprijs ten opzichte van monopolierassen een belangrijke reden om Bintjes te blijven poten. Verder is het ras door en door bekend, en kan het voor vele doeleinden vrij worden afgezet. Ook de Belgische patatindustrie werkt graag met het Bintje, met name vanwege de

brede inzetbaarheid en verkrijgbaarheid.

Hoewel nieuwere rassen als Fontane, Innovator, Challenger, Asterix en Ramos ondertussen zo'n twintigduizend hectare voor hun rekening nemen, en naar verwachting nog verder zullen groeien, verwacht Lebrun dat de rol van Bintje nog lang niet uitgespeeld is in België. „Met Bintje heeft de aardappelverwerkende industrie in België een enorme groei doorgemaakt. En nog steeds zijn er volop kansen met dit ras. Bintje blijft dus dé pijler van de Belgische aardappelteelt.”

Bovengemiddelde oogst in EU-27

Christoph Hambloch van het Duitse marktanalysebureau AMI schetste in zijn lezing het (voorlopige) beeld

van een bovengemiddeld grote oogst in de 27 EU-lidstaten. Behalve een iets groter areaal (+ 0,5 procent in de EU-27) wordt er dit seizoen naar verwachting ruim tien procent meer aardappelen geoogst. De totale oogstverwachting zou daarmee uitkomen op 62,5 miljoen ton aardappelen tegen 56,4 miljoen ton vorig seizoen.

Volgens Hambloch is het aanbod weliswaar groot, maar dat geldt volgens hem ook voor de vraag. Vooral de export naar Zuid-Europa en Polen, waar zowel het aanbod als kwaliteit aanmerkelijk minder is dan vorig jaar, zal volgens hem kansen bieden. „De export van aardappelen kan daardoor wel eens wat langer doorlopen dan in andere jaren.”

Is de Koningssplanter in Nederland bijna uit beeld verdwenen als aardappelpootmachine; in het buitenland worden ze nog wel verkocht. Met name vanuit Frankrijk blijft er interesse voor deze 'knolvriendelijke' pootmachine, zo vertelt directeur Schilder van machinefabriek N.P. Koning. Naast de normale 2- en 4-rijige ruggepootmachines, verkoopt het bedrijf ook speciale 3-rijers voor de beddenteelt. In een bed van 1,80 meter breed komen dan drie rijen aardappelen te liggen.

Genetisch gemodificeerde aardappelen – bijvoorbeeld met een duurzame resistentie tegen phytophthora – trekken steeds nadrukkelijker de aandacht. Op Potato Europe werd bezoekers gevraagd hoe zij aankijken tegen GMO-aardappelen. „Dat levert soms een hele levendige discussie op”, zo vertelt een medewerker van de Universiteit Gent die samen met collega's van Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) onderzoek doet naar de gevolgen van een grootschalige teelt van GMO-gewassen. Op dit moment moeten gewassen die meer dan 0,9 procent genetisch gemodificeerde planten bevatten aan allerlei wettelijke eisen voldoen, waaronder een duidelijke (perceels)labeling. Dit geldt dus ook voor aardappelen. Om een inschatting te kunnen maken hoe en op welke schaal vermenging tussen normale aardappelen en GMO-aardappelen plaats zou kunnen vinden, hebben de onderzoekers een proef ingezet met roodschillige en blansschillige aardappelen. De roodschillige aardappelen staan daarbij voor GMO-aardappelen, de blansschillige voor normale aardappelen. Voor proef worden alle gangbare handelingen van poten tot en met uitschuren uitgevoerd. Uit tellingen moet blijken hoe groot de vermenging is.

Bodemverbetering is ook in België en belangrijk thema geworden. „Steeds meer boeren interesseren zich voor de profielopbouw en de structuur van de grond. Die kennis gebruiken ze weer om bodemverbeteringen door te voeren en structuurbederf te voorkomen”, zo vertelt een bodemspecialist die uitleg geeft in een profielkuil.

Het Hongaarse bedrijf Agro Bio claimt met haar middel Bactofil een snellere en gelijkmatigere groei van de aardappelen. „Bactofil bevat groundbacteriën die plantaardige hormonen produceren. Die zorgen voor een grotere weerstand van de plant, met als gevolg een betere groei van de knollen”, zo vertelt een medewerker. Uit eigen proeven van Agro Bio blijkt dat een behandeling resulteert in een meeropbrengst van gemiddeld drie tot zes ton per hectare. Omdat de Bactofil-bacteriën ook stikstof uit de lucht binden en kalium en fosfor beter ontsluiten, is er – voor eenzelfde opbrengst – ook veel minder NPK nodig. Voor een goed resultaat moet per hectare een liter Bactofil worden gemengd op tweeduizend liter water. Dat moet voor het planten over de grond worden gespoten en daarna ingewerkt. Een liter Bactofil kost circa 60 euro.

„De aardappelen zitten in de kist en niet aan de buitenkant”, zegt de Franse kistenmaker Luc Sockeel uit Arleux en Gohelle. Hij reageert daarmee op de suggestie dat kisten van Nederlandse kisten doorgaans wat netter zijn afgewerkt dan de zijne. Volgens Sockeel hechten Franse aardappeltelers minder aan de afwerking van kisten, als ze maar sterk en degelijk zijn. Bovendien zijn de standaard kisten à negentig euro grofweg een tientje goedkoper dan de Nederlandse.

Het Schotse bedrijf ScanStone is gespecialiseerd in de bouw van stenenrooiers. Deze worden voorafgaand aan de aardappelteelt ingezet op percelen waar zich veel keien en stenen bevinden. De stenen worden opgerooid en daarna in meestal in greppels weer op het perceel gelegd. Stenenrooiers worden vooral in Groot-Brittannië en delen van Noord-Frankrijk verkocht. „Jaarlijks verkopen we er vijftien tot twintig. Vooral Zuid-Afrika is voor ons een groeimarkt”, vertelt verkoopmanager Graham Ferrier. Een standaard stenenrooier (zie foto) kost circa 55.000 euro.

Onder toezicht van drommen mensen op het demonstratieveld komen de aardappelen 's ochtends onder vrij natte omstandigheden uit de grond. Door zon en wind droogt de leemhoudende grond in de loop van de dag snel op.

Op de eerste rooiat van de Dewulf R2060-verstekrooier met een bunkerinhoud van 7,5 ton is het resultaat van de vrij natte omstandigheden zichtbaar. De rooier is voorzien van een automatisch stuurcorrectiesysteem. Een sensor controleert tijdens het rooien of de rechter aardappelrug midden onder de diabolrol ligt. Bij een afwijking stuurt de cilinder aan de dissel van de rooier de rooibek automatisch naar het midden.

Naarmate de grond opdroogt, beginnen de spijlen op de rooiat van de getrokken Underhaug 2700 alweer te glimmen. Deze wagenrooier is voorzien van een meeneemband boven de rooiat. Dat voorkomt dat de aardappelen over de mat gaan rollen. De chauffeur kan de axiaalset vanuit de cabine uitschakelen door de teleweb (rooiat) er traploos overheen te schuiven.

